

སློབ་ཆན་ཉི་ཤུ་བ། – Lesson 20

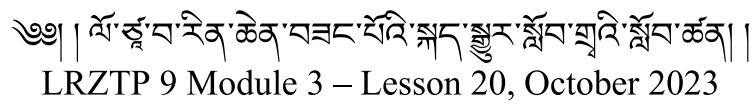
མིའི་གཤེས་ཀའི་སྒྲོལ། – People's Characters

ཡང་།	མིང་ཆོག	དཔེར་ན།
A1	གོམས་གཤེས་ personal habit	མི་ཁ་ཤས་ཞོགས་པ་ཕྱི་པོ་ཉལ་ཡག་དང་ཁ་ཤས་ལྔ་པོ་ལངས་ཡག་གི་གོམ་གཤེས་ཡོད་རེད། Some people (are accustomed to) sleeping late into the morning and some have the habit of getting up early.
A2	གཤེས་ཀ་ character, personality, disposition	གཤེས་ཀ་ཡག་པོ་ཡོད་ན་མི་ཚང་མས་དགའ་པོ་བྱེད་ཀྱི་རེད། Everyone one will take a liking to you if you have a good personality.
A3	སློང་བ་ behaviour, conduct, way of conducting oneself	སློབ་སློང་ཡག་པོ་མེད་ན་འང་སློང་བ་ཡག་པོ་ཡོད་ཡག་གལ་ཆེན་པོ་རེད། It is important to conduct oneself well even if one does not have a good education.
A4	ཕན་སེམས་ a mind which wishes to benefit others /	ཆོ་འདི་ལ་གཞན་ལ་ཕན་སེམས་བྱས་ན་ཆོས་ཕྱི་མ་ལ་མི་ལུས་ཡག་ཐག་ཆོད་ལེན་ཀྱི་རེད། If one practices altruism / benefiting others in this life, then one will get / receive an

	altruism	excellent human body in one's future life.
A5	དོན་དག་ meaning	ཡི་གེ་བཟླགས་ནས་དོན་དག་གིས་པ་བྱེད་ཡག་ཏུ་ཅང་གིས་གལ་ཆེན་ པོ་རེད། When (you) read it is essential that (you) understand the meaning.
མང་།	བྱ་ཆོག	དཔེར་ན།
A1	གུས་ཞབས་བྱེད་པ་ to be respectful, to venerate, show one's respect (ཐ་དད་པ་)	གཞན་ལ་གུས་ཞབས་བྱེད་ཡག་དེ་གཤིས་ཀ་ཡག་པོ་རེད། Showing respect to others is a good personality (trait).
A2	ཞེ་སྤང་ལངས་པ་ to get angry, to give rise to hatred / aggression (syn: ཁྱོད་ སྤྱོད་པ་) (ཐ་མི་དད་པ་)	སྤྱིང་རྩེ་སྤྱོད་ཐུབ་ན་ཞེ་སྤང་མ་ལངས་ཡག་ལ་ཞེ་བོ་གཅིག་པན་ཐོག་ ཡོད་རེད། If one can cultivate compassion, it is very helpful in preventing anger / hatred.
A3	འདྲོད་ཆགས་སྐྱེ་བ་ to give rise to attachment, to have desire (ཐ་མི་དད་པ་)	སྤྱིང་ལ་ཅ་ལག་སྤྱིང་རྩེ་པོ་དེ་འདྲ་མཐོང་དུས་སེམས་ལ་དཔེ་མི་སྤྱིང་ འདྲོད་ཆགས་ཆེན་པོ་སྐྱེ་གི་རེད། When one sees attractive things like that in the market, one feels tremendous desire / attachment.
A4	སེར་སྒྲིབ་ལངས་པ་ to give rise to stinginess, miserliness (syn: སེར་སྒྲིབ་བྱེད་པ་) (ཐ་མི་དད་པ་)	སེར་སྒྲིབ་ལངས་ནས་སྤྱིན་པ་བཏང་ན་པན་ཐོགས་ཞེ་དྲགས་ཡོད་ མ་རེད། There is not much benefit if one gives / practices generosity when feeling stingy / miserly.
A5	སེར་སྒྲིབ་བྱེད་པ་/ཤོར་བ	ངས་འགྲོ་སྤང་མང་པོ་བཏང་ན་ངའི་སྤྱིན་བདག་ལགས་སེར་སྒྲིབ་བྱེད་

	to give rise to stinginess, miserliness (syn: སེར་སྒྲ་བྱེད་པ) (ཐ་མི་དད་པ་)	རྒྱུ་རེད། My boss will just be stingy if I spend a lot of money.
A6	འབྲུག་པ་རྒྱག་པ་ to argue, to fight (ཐ་དད་པ་)	མི་ར་བཟེ་དེ་ཚོས་ཆང་བཟུང་ནས་འབྲུག་པ་ཞེ་དྲགས་རྒྱག་གི་རེད། Drunkards fight a lot after they have drunk <i>chang</i> .
ཨང་།	རྒྱན་ཚིག་དང་བྱ་བའི་རྒྱན་ཚིག་ Adjectives and Adverbs	དཔེ་ན།
A1	ཡ་རབས་ excellent, well behaved, virtuous, gentle, respectful	ང་ལ་གྲོགས་པོ་དཔེ་མི་བྲིད་པའི་ཡ་རབས་གཅིག་ཡོད། I have a friend who is exceptionally well behaved / good-natured.
A2	མ་རབས་ badly behaved, malicious, pertaining to lower classes of beings	ངའི་ཨ་མ་ལགས་ཀྱིས་མ་རབས་བྱེད་རྒྱུ་ཡོད་མ་རེད་རྒྱུ་རྒྱུ་གསུང་གི་རེད། My mother is always saying that one should not be badly behaved / ill-mannered.
A3	ངང་རྒྱུད་རིང་པོ་ tolerant, patient, having a forbearing nature, of good character	ནང་ཚོས་སྤྱངས་པའི་རྗེས་ལ་ང་མི་ངང་རྒྱུད་རིང་པོ་ཞེ་པོ་གཅིག་ ཆགས་སོང་། I became a very tolerant person after I studied Buddhism.
A4	བཟོད་སྒོམ་ཆེན་པོ་ patient, tolerant,	སྦྱོན་བདག་མ་རབས་དེ་ལ་བྱི་བཟོད་སྒོམ་ཆེན་པོ་ཞེ་དྲགས་ཅིག་འདུག་ The dog has such tolerance for the ill-mannered owner.

A5	སློབ་འཁེལ་པོ་ reliable, dependable	སྦྱིན་བདག་དེས་ཁོ་རང་གི་གཡོག་པོ་དེ་ལ་སློབ་འཁེལ་པོ་རང་བྱེད་གྱི་ མི་འདུག That boss is not being so reliable for his / her servant.
A6	བརྟན་པོ་ firm, stable, good	དགོན་པ་རྩིང་པ་དེའི་ཀ་བ་དེ་ཆོ་བརྟན་པོ་སེ་ཡོད་མ་རེད། The pillars of the old monastery are not so stable.
A7	རྒྱང་ཆ་པོ་ gets angry very easily, short tempered	བློ་མཐོ་པོའི་སྒྲིབ་ལ་བཞུགས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་དེ་རྒྱང་ཆ་སའི་འདུག The Rinpoche sitting upon the high throne is quite short tempered.
A8	སེམས་པ་བཟང་པོ་ kind/warm hearted, kind, friendly	བྱེད་རང་གི་རྒྱན་ལགས་དེ་སེམས་པ་བཟང་ལོད་ཡོད་མ་རེད། How kind hearted is your teacher?
A9	བརྩོན་འགྲུས་ཆེན་པོ་ diligent, persevering, rejoicing in virtue	བྱེད་རང་སློབ་སྦྱོང་ལ་བརྩོན་འགྲུས་ཆེ་སའི་ཡོད་ས་རེད། It seems that you are quite diligent in your studies.
A10	རྣམ་རྟོག་ཆ་པོ་ superstitious, with lots of thoughts	མི་རྣམ་རྟོག་ཆ་པོ་ཡོད་ན་སྦྱིད་པོ་མེད་ཐག་ཆོད་རེད། People who are superstitious / entertain lots of thoughts are surely unhappy.
B1	ཏུམ་པ་ཆེན་པོ་ pushy, rude, insistent	ངའི་བོད་པའི་གྲོགས་མོ་དེ་ཏུམ་པ་ཆེན་པོ་རང་ཡོད་མ་རེད། My Tibetan friend (female) is not so pushy.
B2	སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ great compassion, with lots of compassion	ངའི་པ་མ་གཉིས་དབེ་མི་སྙིང་པའི་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཡོད་རེད། My parents are extremely compassionate / have lots, and lots of compassion.
B3	བཀའ་དྲིན་ཆེན་པོ་ having great kindness, someone	བསམ་སློབ་ཡག་པོ་བཏང་ན་དུད་འགྲོ་དེ་ཆོ་མི་ལ་ཞེ་དྲགས་ཀྱིས་བཀའ་ དྲིན་ཆེན་པོ་རེད་འདུག If you really think about it, animals have been very

	towards whom we are grateful	kind to people (i.e. people should be grateful for / appreciate animals).
B4	ཉམ་ཚུང་ humble, timid, meek, weak, poor (syn: ཉམ་ཚུང་ཚུང་)	ཁྱེད་རང་ཉམ་ཚུང་ཐག་ཆོད་ན་མིས་བརྟམས་བཅོས་བཤད་གྱི་རེད། People tend to mistreat / disregard you if you are too meek.
B5	སློ་ཁྱེད་ཆེན་པོ་ brave, courageous	ཁོང་ཚོའི་དམག་མི་དེ་ཆོ་སློ་ཁྱེད་ཆེན་པོ་རང་མི་འདུག Their soldiers are not so courageous.
B6	སློ་ཁྱེད་ཚུང་ཚུང་ coward, of small courage, faint-hearted	ང་ཆོ་སློ་ཁྱེད་ཚུང་ཚུང་ཅ་བ་ཉིད་ནས་བྱེད་སྐྱོ་ཡོད་མ་རེད། We should never be cowardly / faint-hearted.
B7	ངོ་ཆ་ཆེན་པོ་ shy, timid, gets embarrassed easily	ཁོང་བྱ་ཡིན་ནའི་ཉ་ཅང་གིས་ངོ་ཆ་ཆེན་པོ་ཞེ་དྲགས་འདུག Though he's a guy – he's extremely shy / timid.
B8	དད་པ་ཆེན་པོ་ faithful, devoted, with great faith	བོད་མི་ཆོ་ལྷུལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་དད་པ་ཆེན་པོ་ཞེ་དྲགས་ཡོད་རེད། The Tibetan people are very devoted to / have great faith in H.H. the Dalai Lama.
B9	བྱུང་མཚར་པོ་ strange, odd, unusual	ཡི་གེ་དེ་བྱུང་མཚར་པོ་ཞེ་པོ་གཅིག་བྲིས་འདུག་ངས་ཅ་བ་ནས་སློག་ཤིང་གྱི་མི་འདུག The letter is written quite oddly – I don't know how to read it at all.
B10	ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ beneficial	ང་ཆོས་མི་ལ་ག་ཆོད་ཐུབ་ཐུབ་གྱིས་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་བྱེད་དགོས་རེད། (used as a verb in the sample sentence) We should benefit people as much as possible.
C1	ཆོ་ཆ་པོ་ funny, someone who	མདང་དགོང་གི་སློག་བརྟན་དེ་དཔེ་མི་སྲིད་པའི་ཆོ་ཆ་པོ་འདུག The movie last evening was really funny.

	likes to joke around	
C2	སེམས་ཤྱགས་ཆེན་པོ་ enthusiastic, with great drive and interest	ངའི་སློབ་ལགས་བོད་ཀྱི་དོན་དག་ལ་སེམས་ཤྱགས་ཆེན་པོ་དཔེ་ཡོད་ རེད། My grandfather is very driven with regards to the Tibet issue.
C3	ཁ་སངས་པོ་ talkative, easy to talk to, friendly, easy to relate to	བྱིད་རང་གི་གྲོགས་མོ་དེ་ཁ་སངས་སའི་འདུག་ཡིན་ནའི་ང་ཁ་སངས་ པོ་བྱིན་ནས་མེད། Your friend (female) is quite talkative but I'm not talkative at all.
C4	དབྱིངས་ཆ་པོ་ being fond of, having great liking for, being enthusiastic about, interesting, stylish, done/glammed up	ཁོང་དང་མཉམ་དུ་ཡོད་པའི་བྱ་མོ་དབྱིངས་ཆ་པོ་དེ་སུ་རེད། Who is that glammed up young woman with him?
C5	དོ་སྣང་ཆེན་པོ་ being interested, having great interest	བོད་པའི་ཕྱ་གུ་དེ་ཆོ་བོད་སྐད་དང་བོད་ཡིག་ལ་དོ་སྣང་ཆེན་པོ་རང་ བྱེད་ཀྱི་མི་འདུག Tibetan children are not so interested in the Tibetan language (spoken Tibetan and written Tibetan).
C6	རྩལ་གཏོགས་ཆ་པོ་ interfering, someone who likes to interfere, busy body, meddlesome	ཨ་མ་ལགས་རྩལ་གཏོགས་ཆ་པོ་ཁ་ཤས་ཉིན་མ་རྟག་པར་སྤྱིང་སྒྲོར་ལ་ འགྲོ་གི་འདུག Some meddlesome ladies go to the <i>kora</i> every day.
C7	ལག་པ་དམ་པོ་ stingy, miserly (lit.	ཁོང་གི་ཨ་ཅག་ལགས་ལག་པ་དམ་པོ་རང་ཡོད་མ་རེད་མ་ཟད་ལག་ པ་ཤང་པོ་སེ་ཡོད་མ་རེད།

	tight-fisted)	His / Her elder sister is not so stingy and not very generous either.
C8	ང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་ proud, haughty (lit. the king of oneself)	བྱ་མོ་ཚུང་ཚུང་དེ་ང་རྒྱལ་ཆེ་སའི་ཡོད་རེད་གསུངས་ཀྱི་འདུག They say that that young woman is quite proud.
C9	ཕྲག་དྲག་ཆ་པོ་ jealous, envious	ཉམས་ལེན་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཕྲག་དྲག་ཆ་པོ་ཙུ་བ་ཉིད་ནས་བྱེད་རྒྱུ་ ཡོད་མ་རེད། If one is a practitioner, then one should never be envious / jealous.
C10	སེར་སྒྲ་ཆ་པོ་ stingy, miserly	ཆོ་འདི་ལ་སེར་སྒྲ་ཆ་པོ་བྱེད་མཁན་དེ་ཆོ་སྐྱེ་བ་བྱི་མ་ཡི་དཔག་ས་ལ་སྐྱེ་ གི་རེད་ཟེར་གྱི་འདུག It is said that those who are miserly in this life will be reborn as hungry ghosts (<i>pretas</i>) in their future lives.
D1	ཆོག་གིས་ཡོད་པ་ contented, someone who is content	ཆོག་གིས་ཡོད་པའི་མི་དེ་ཆོ་སེམས་པ་སྐྱིད་པ་ཡོད་རེད། Contented people are happy.
D2	སེམས་པ་དགའ་པོ་ / སྐྱིད་ པོ་ happy, glad	བྱིད་རང་ཐུག་པ་ཙམ་གྱིས་ང་སེམས་པ་དཔེ་དགའ་པོ་བྱུང་། I am so happy just to meet you. (lit.: Just meeting you made me very happy.)
D3	སེམས་པ་སྐྱོ་པོ་ sad	ཕ་མ་དང་དང་པོ་ཁ་བྲལ་དུས་སེམས་པ་སྐྱོ་མཁན་འདྲ་པོ་བྱས་སོང་། It seems that (he/she) was sad when (he/she) first separated from (his/her) parents.
D4	གཤེས་ཀ་འཇམ་པོ་ gentle, soft, relaxed	བྱིད་རང་གི་བྱ་མོ་འདི་གཤེས་ཀ་འཇམ་པོ་རང་ཡོད་ས་མ་རེད། It seems that your daughter does not have such a gentle disposition.
D5	སྒྲོད་སྒྲོད་ relaxed	ང་ཆོ་སྒྲོད་སྒྲོད་བྱས་ནས་སྒྲོད་ན་ལས་ཀ་ཙུ་བ་ཉིད་ནས་ཆར་གྱི་མ་ རེད། If we stay in a relaxed manner, then we will never

